

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc T-262/07

Litevská republika
v.
Evropská komise

„Zemědělství — Společná organizace trhů — Opatření přijímaná z důvodu přistoupení nových členských států — Akt o přistoupení z roku 2003 — Stanovení přebytečných zásob zemědělských produktů jiných než cukr a finanční důsledky odstranění těchto zásob — Cíl sledovaný ustanovením primárního práva — Rozhodnutí 2007/361/ES“

Shrnutí rozsudku

1. *Přistoupení nových členských států ke Společenství — Akt o přistoupení z roku 2003 — Zemědělství — Společná organizace trhů — Přejídná opatření týkající se obchodu se zemědělskými produkty*

(Akt o přistoupení z roku 2003, příloha IV, bod 4 odst. 2)

2. *Přistoupení nových členských států ke Společenství — Akt o přistoupení z roku 2003 — Zemědělství — Společná organizace trhů — Přejídná opatření týkající se obchodu se zemědělskými produkty*

(Akt o přistoupení z roku 2003, příloha IV, bod 4 odst. 2)

1. Podle bodu 4 odst. 2 přílohy IV aktu o přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyprské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii musí být soukromé i veřejné zásoby zemědělských produktů ve volném oběhu na území nových členských států ke dni přistoupení přesahující množství, jež lze považovat za tvořící obvyklý převod zásob, odstraněny na náklady nových členských států.

Význam a dosah výrazu „odstraněny“ musí být vymezeny s ohledem na obecný kontext, ve kterém je tento výraz použit, a v souladu s jeho obvyklým smyslem v běžném jazyce. Pokud jde o zemědělské produkty, v běžném jazyce má výraz „odstraněny“, jak je použit ve výše uvedeném bodě 4 odst. 2 přílohy IV, smysl „zničený“ nebo „odstraněny z trhu“. Zemědělské produkty ve volném oběhu nacházející se na území členských států mají kromě toho tendenci být absorbovány trhem. Upřesnění v bodě 4 odst. 2 přílohy IV aktu o přistoupení, podle něhož mají být přebytečné zásoby odstraněny, proto nelze chápat v tom smyslu, že je tím míněna absorpce přebytečných zásob trhem.

Pokud jde o cíl bodu 4 odst. 2 přílohy IV aktu o přistoupení, jde zejména o to vyhnout se narušením fungování mechanismů stanovených společnou organizací trhu se zemědělskými produkty, zejména pak narušením, která mají vliv na tvorbu cen a jež jsou způsobena nashromážděním abnormálního množství zemědělských produktů v nových členských státech před jejich přistoupením k Unii. Kromě toho pro zachování užitečného účinku bodu 4 odst. 2 přílohy IV aktu o přistoupení je třeba mít za to, že cílem tohoto ustanovení je rovněž napravit důsledky narušení vyvolaných uvedením přebytečných zásob na vnitřní trh.

Úprava, kterou má Komise podle odstavce 4 téhož bodu provést, tedy umožňuje zajistit buď zabránění narušením vyvolaným uvedením těchto přebytečných zásob na vnitřní trh, nebo vyrovnání hospodářských důsledků těchto narušení. Na základě tohoto systému jsou přebytečné zásoby nacházející se na území nových členských států ke dni 1. května 2004 v zásadě staženy z trhu na náklady těchto států, zejména vyvezením těchto přebytečných zásob mimo vnitřní trh nebo jejich zničením.

Konečně, bod 4 odst. 2 přílohy IV aktu o přistoupení neuvádí, že nové členské státy jsou povinny odstranit přebytečné zásoby samy. Navíc Komise může při výkonu svých pravomocí, které jí v oblasti společné zemědělské politiky přiznává akt o přistoupení pro provedení pravidel, která tento akt zavádí, případně využít svoji širokou posuzovací pravomoc, takže legalitu takového opatření může ovlivnit pouze zjevně nepřiměřená povaha opatření přijatého v této oblasti ve vztahu k cíli, který příslušný orgán zamýšlí sledovat. Nelze tedy vyloučit, že systém, na základě kterého zničení přebytečných zásob nacházejících se na území nových členských států ke dni přistoupení nebo jejich vývoz mimo vnitřní trh zajistí Společenství a náklady na tyto operace jsou poté přeneseny na nové členské státy, je rovněž slučitelný s bodem 4 odst. 2 přílohy IV aktu o přistoupení.

(viz body 40–41, 43, 46–48)

2. I když má Komise při provádění bodu 4 odst. 2 přílohy IV aktu o přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyprské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii širokou posuzovací pravomoc, nemůže na základě tohoto ustanovení uložit novým členským státům prostou platební povinnost ve prospěch Společenství, aniž by tato povinnost mohla být považována za finanční příspěvek k pokrytí nákladů na odstranění přebytečných zásob z vnitřního trhu.

S bodem 4 odst. 2 přílohy IV aktu o přistoupení tak není slučitelná povinnost zaplatit finanční částku do rozpočtu Společenství uložená novým členským státům rozhodnutím 2007/361 o stanovení přebytečných zásob zemědělských produktů jiných než cukr a o finančních důsledcích odstranění těchto zásob v souvislosti s přistoupením České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Polska, Slovinska a Slovenska, jelikož systém odstranění přebytečných zásob zemědělských produktů stanovený tímto rozhodnutím není založen na zničení těchto přebytečných zásob nebo na jejich vývozu mimo vnitřní trh a povinnost nových členských států nést náklady na odstranění těchto přebytečných zásob je vyjádřena prostou povinností zaplatit do rozpočtu Společenství finanční částku vypočtenou podle objemu přebytečných zásob každého předmětného zemědělského produktu. Finanční částky stanovené rozhodnutím totiž odrážejí náklady, které by musel nést rozpočet Společenství, kdyby Společenství financovalo vývoz zjištěných přebytečných zásob mimo vnitřní trh. Rozhodnutí přitom o takovém vývozu nehovoří. Finanční částky uvedené v tomto rozhodnutí tak nelze považovat za protihodnotu nebo převzetí nákladů na určité operace k odstranění přebytečných zásob provedené Společenstvím. Jedná se o prostou povinnost zaplacení uloženou novým členským státům ve prospěch Společenství.

Nelze samozřejmě vyloučit, že existence povinnosti nových členských států odvést do rozpočtu Společenství finanční částku by mohla být považována za doplňkový mechanismus, v rámci systému fyzického odstranění přebytečných množství, který je nezbytný k zajištění toho, aby náklady nezbytné k zamezení případným narušením zemědělských trhů, která vyplývají z existence přebytků, jejichž odstranění z vnitřního trhu nebylo provedeno v souladu s pravidly stanovenými tímto systémem, nenesl rozpočet nebo producenti Společenství, ale dotyčné členské státy. Finanční částky uvedené v rozhodnutí 2007/361 však takovým doplňkovým mechanismem nejsou. Právě naopak, povinnost zaplatit tyto finanční částky nahrazuje odstranění dotčených přebytečných zásob z vnitřního trhu a představuje jediný mechanismus „odstranění“ stanovený napadeným nařízením. Tato povinnost sama o sobě nepřináší ani žádný přímý prospěch výrobcům ve Společenství.

(viz body 49–52, 75, 77, 79)